

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1983/17

KARAR NO : 1983/37

K A R A R

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b. maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suça ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

Davacı : K.H.

Sanıklar: Oğuz Tekin ve arkadaşları (98 sanık)

O L A Y : 1-Mayıs-1977 günü pazar günü Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) 1-Mayıs'ı (Birlik, mücaadele ve dayanışma) günü ilân ederek işçi kesimince bir miting ve yürüyüş düzenlemesine karar vermiştir. İstanbul Valiliğince Disk Tertip Komitesine miting izni verilmiş ve Disk tarafından yasal bütün önlemler alınmıştır. Mitinge yasal olarak 53 dernek ile 99 işçi sendikası iştirak etmiştir. Olay günü saat 19.00 sıralarında İstanbul Taksim alanı ve çevresinde toplananlar üzerine, haklı noktalardan 10 dakika süre ile ateş edilmiş ve gerek kurşunlarla gerekse çıkan panik ezilerek 34 kişi ölmüş ve 32 si kurşunla ölmek üzere 93 kişi de yaralanmışlardır. Sanıkların bu nedenle ateşli silâhlarla faili gayri muayyen şekilde birden ziyade kişiyi öldürmek, patlayıcı madde atarak panik yaratmak suretiyle birden çok kişinin ölümüne sebebiyet vermek, toplantıda ateşli silâh ve patlayıcı madde bulundurmamak, ruhsatsız silâh taşımak, topluca ızrar, polise hakaret ve mukavemet etmek, halkı suç işlemeye tahrik ve teşvik etmek, ölümle biten kavgaya iştirak etmek, suçlarından ötürü İstanbul C. Savcılığınca 30-5-1977 günlü iddianameyle haklarında kamu davası açılmıştır.

İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi: 16-1-1979 günlü, esas-1977/339, karar-1979/1 sayılı ile; atılı suçların, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan bulunduğu,

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi: 22-1-1981 günlü, esas-1980/35, karar-1981/81 sayılı ile; atılı suçların, sıkıyönetim ilânından üç aydan önce işlendiği ve sıkıyönetim mahkemelerinde görülen davalarla bağlantılı olmadığı,

Gerekçeleriyle mahkemelerinin görevsiz olduğuna karar vermişlerdir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Ali Su Erkoç, Yaşar Çiftçioğlu, Ergun Argon ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı, 14-2-1982 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler, Askeri Yargıtay Başsavcılığının Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazısı okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganiolu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Yavuz Öğüt'ün Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Atılı suçlar, siyasal-ideolojik görüş ayrılığından kaynaklandığından, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Suçlar, 1402 sayılı yasa'nın 13/a. maddesindeki üç aylık süre dışında işlenmiştir.

Her ne kadar bu olay DİSK tarafından tertip edilen mitingde meydana gelmiş ise de; iddianamede de açıklandığı gibi DİSK tarafından herhangi bir olayın meydana gelmemesi için yasal tedbirlerin alınmış olduğu fakat olayın mitingde, miting dışından müdahale edilerek vuku bulduğu anlaşılmasına ve dosya içeriğine göre, sanıkların atılı oldukları sıkıyönetim askeri mahkemelerinin etkoyduğu herhangi bir suç ile genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işledikleri hususunda dosyada somut kanıt bulunmamasına göre, 1402 sayılı yasa'nın 13/b. maddesindeki bağlantı koşulları da gerçekleşmediğinden, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve bu nedenle, İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 16-1-1979 günlü, esas-1977/339, karar-1979/12 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 14-2-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Servet Tüzün

Üye

İsmail Oğuz

İsmail Oğuz

Üye

Nevzat Doğan

Nevzat Doğan

Üye

Ali Suat Erko

Ali Suat Erko

Üye

Yaşar Çiftçioğlu

Yaşar Çiftçioğlu

Üye

Ergun Argon

Ergun Argon

Üye

Nail Yücek

Nail Yücek